

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ulla Gummeson
utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-05-12

1 (5)

Diarienummer
2016/SN 0023 010

Socialnämnden

Ändrad användning av Vitsippans lokaler

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen

- Vitsippans lokaler används från årsskiftet 2016/2017 som bostäder för äldre med psykisk funktionsnedsättning.

Socialnämndens förslag till beslut

1. Vitsippans lokaler avvecklas som vård- och omsorgsboende för äldre under hösten 2016.

2. Under förutsättning av kommunstyrelsen beslutar att lokalerna ska utgöra bostäder för äldre med psykisk funktionsnedsättning så beslutar socialnämnden att bostäderna ska beviljas utifrån beslut om bistånd enligt kap 4, § 2, SoL.

Socialförvaltningen

Gunny Bäckström
T.f. förvaltningschef

Ansa Haapala
Stabschef

Beskrivning av ärendet

Björkbackens vård- och omsorgsboende, som ligger på Bollmoravägen 28 D i närheten av Tyresö centrum, består av tre byggnader. Vitsippan är en av boendeenheter i den äldsta byggnaden, Björkebo. Vitsippan har bland annat trånga hygienutrymmen och dörröppningar, vilket inte uppfyller dagens föreskrifter. Att åtgärda dessa brister så att de uppfyller gällande krav för vård- och omsorgsboende är mycket omfattande och inte ekonomiskt eller verksamhetsmässigt försvarbart.

För förvaltningen har det sedan lång tid varit klart att Vitsippans lokaler inte framöver kan användas till vård- och omsorgsboende för äldre. Detta konstaterades också av Arbetsmiljöverket vid en inspektion i augusti 2015.

Inspektionen gällde hela Björkbacken. Kommunen och Tyresö Bostäder har lämnat ett gemensamt yttrande till Arbetsmiljöverket där vi bland annat angav att vi återkommer med komplettering när inventeringen, kostnads kalkyler och överväganden har resulterat i en konkret åtgärdsplan för övriga avdelningar inom Björkbacken. Tyresö Bostäder har kartlagt/inventerat alla enheter och kommunens arbete med analys, beräkningar och bedömningar pågår.

Nuvarande verksamhet på Vitsippan

Verksamheten i form av vård- och omsorgsboende på Vitsippan föreslås avvecklas. På Vitsippan finns tio lägenheter och där bor för närvarande åtta personer. Under förutsättning att beslut fattas om avveckling av vård- och omsorgsboende på Vitsippan kommer biståndshandläggarna att ha personliga samtal med alla boende om framtida förändring på Vitsippan och om de boendes önskemål. Vid lediga platser på Björkbackens övriga boendeenheter eller andra boenden inom kommunen kommer Vitsippans boende att prioriteras. Dessutom kommer det eventuellt att finnas behov av att köpa platser på andra vård- och omsorgsboenden.

Personalen på Vitsippan har sedan tidigare kännedom om att lokalerna inte kan fortsätta att användas för vård- och omsorgsboende. Efter beslut om annan användning av lokalerna på Vitsippan kommer personalen att informeras om åtgärder och tidplan.

Socialförvaltningens förslag för Vitsippans lokaler

Kraven på lokalernas storlek och utformning är betydligt större för vård- och omsorgsboende än för vissa andra verksamheter. Vitsippans lokaler kan med fördel användas för annat ändamål än för vård- och omsorgsboende för äldre.

Av behovsanalysen för äldre framgår att, i takt med att den äldre befolkningen i kommunen ökar, kommer det att finnas ett ökat behov av vård- och omsorgsboenden, andra boendeformer anpassade för äldre, boenden anpassade för vissa specifika behov, hemtjänstinsatser, dagverksamhet osv.

Psykisk ohälsa/sjukdom bland äldre

Under senare år har äldres hälsa kommit allt mer i fokus. Ett av de områden som identifierats som eftersatt gäller äldres psykiska hälsa. Psykisk ohälsa/sjukdom anses vara ett av de vanligaste hälsoproblemen under åldrandet och lika vanlig bland äldre personer som bland yngre.

Åldrandet i sig innebär en ökad risk för både fysiska och psykiska sjukdomar. Social gemenskap, fysisk aktivitet och bra matvanor är några faktorer som är viktiga för att förebygga psykisk ohälsa hos äldre personer.

Många äldre med psykisk ohälsa behöver hjälp och stöd. De vanligaste insatserna för äldre är hemtjänst, särskilt boende och boendestöd. Det är viktigt att dessa insatser vidareutvecklas med insikt om att många som tar del av dem har psykisk ohälsa. Detta så att deras behov och möjligheter till ett självständigt liv inte förbises.¹

Bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning

I Tyresö finns behov av bostäder för äldre personer (60 år och uppåt) med psykisk funktionsnedsättning som börjar få ett omvårdnadsbehov. För många är inte omvårdnadsbehovet så omfattande att det motiverar en plats på vård- och omsorgsboende. Däremot kan det finnas behov av vissa serviceinsatser från hemtjänsten. Förvaltningens bedömning är att behoven av bostäder för denna grupp kommer att bestå framöver.

---

¹ Socialstyrelsen

Idag finns inget anpassat boende för denna grupp i Tyresö. I avsaknad av alternativ för den här gruppen nyttjas nu en del boendeplatser som egentligen är avsedda för andra målgrupper, t ex vård- och omsorgsboende för äldre, andra former av stödboenden. Kommunen köper också en del platser externt utanför kommunen.

Vitsippans lokaler är möjliga och lämpliga att använda som bostäder för äldre personer med psykisk funktionsnedsättning. I dessa bostäder ska inte finnas personal såsom i ett vård- och omsorgsboende. Eventuellt behov av stöd för personerna som bor i dessa bostäder ges i form av hemtjänstinsatser eller boendestöd. Bostäderna tilldelas efter beslut om bistånd enligt 4 kap, 2 §, SoL².

En sådan inriktning på Vitsippan skulle innebära att

- Vitsippan blir en viktig länk i boendekedjan för personer med psykisk funktionsnedsättning
- Befintliga boendeplatser i kommunen kan omorganiseras och mer anpassas efter olika behov
- Platser på stödboendet Hästskon kan frigöras för att bli tillgängliga för avsedd målgrupp
- Personer som idag har boende utanför kommunen kan tas hem med en minskad kostnad som följd
- Personer på vård- och omsorgsboende inom kommunen kan få en mer anpassad bostad utifrån behovet
- Verksamheten passar väl ihop med övrig verksamhet på Björkbacken

Vitsippans lokaler är lämpliga i sin nuvarande form som bostäder för äldre personer med psykisk funktionsnedsättning och det krävs inga större anpassningar. Det behövs endast smärre åtgärder av lokalernas ytskikt.

Tidplan

Övergången till den nya verksamheten på Vitsippan föreslås ske succesivt under 2016. In- och utflyttning anpassas utifrån de nuvarande boendes

---

² Socialnämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det (4 kap, 2 §, SoL)

omvårdnadsbehov. Övergången till den nya verksamheten ska vara genomförd senast vid årsskiftet 2016/2017.

Ärendet har kommunicerats med Kommunala pensionärsrådet 2016-05-18.